

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 1

DOM
2015-08-31
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
1690-15 E

KONKURRENSVERKET	
2015-09-01	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Ramverkstan på Södermalm, 556638-4987
Katarina Bangata 25
116 39 Stockholm

MOTPART

Landstinget i Uppsala län
Box 602
751 25 Uppsala

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Ramverkstan på Södermalms yrkande att förvaltningsrätten ska kontrollera vem eller vilka som varit Landstinget i Uppsala läns leverantör/leverantörer fram till den aktuella upphandlingen och kvalitetsgranska utförda inramningar genom att jämföra fem av de inramningar som gjorts för landstinget det senaste året med sökandens provinramning.

Förvaltningsrätten avslår ansökan i övrigt.

BAKGRUND

Landstinget i Uppsala län (landstinget) har genomfört en upphandling av ramavtal för konstinramning, dnr UPPH2015-0017. Landstinget har den 1 april 2015 beslutat att avbryta upphandlingen med motiveringen att det funnit att inga anbud uppfyllt ställda krav på tjänst.

YRKANDEN M.M.

Ramverkstan på Södermalm (bolaget) ansöker om överprövning. Bolaget yrkar vidare att förvaltningsrätten kontrollerar vem eller vilka som varit landstingets leverantör/leverantörer fram till den aktuella upphandlingen

Dok.Id 151855

Postadress Box 1853 751 48 Uppsala	Besöksadress Kungsgatan 49	Telefon 018-431 63 00 E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se	Telefax 018-431 63 43	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	--------------------------------------	---	---------------------------------	---

och kvalitetsgranskar utförda inramningar genom att jämföra fem av de inramningar som gjorts för landstinget det senaste året med bolagets provinramning.

Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Bolagets anbud har förkastats med hänvisning till att följande obligatoriska krav inte uppfyllts:

Bakstycke: Som ytterligare stöd ska enklare kartong av silkboard monteras. Denna ska stiftas fast och förseglas med väv- eller pappersremsa mot ramlisten för att hindra smuts och damm att tränga in. Pappersremsan ska ligga intill så att inte någon luftspalt lämnas.

Bolaget uppfyller alla obligatoriska krav, även de tekniska kraven, till fullo. Bolaget har sedan 1974 kontinuerligt och regelbundet anlitats för anbudsuppdrag från stat, kommun och landsting. På uppdrag av Statens Konstråd har bolaget ramat in och omramat flera tusen tavlor och verk åt så gott som samtliga Sveriges ambassader och konsulat världen över, t.ex. i städer där luftfuktighet, temperaturer och luftföroreningar ställer höga krav på professionell inramning, i synnerhet när det gäller försegling med växtlimsremsor mot bakstycke och ram. Bolaget har inte under 40 år mottagit någon reklamation baserad på att försegling mot bakstycke och ram inte skulle leva upp till kundens (Svenska statens) krav, eller att bolaget inte når upp till rådande branschstandard i hantverksmässigt utförande. Landstingets påstående att bolaget inför en upphandling skulle ha slarvat i det tekniska utförandet på en provinramning med förseglingen av växtlimsremsor saknar fullständig trovärdighet. Att båda anbudsgivarnas anbud förkastats av samma orsak måste anses orimligt.

Landstinget har systematiskt kringgått LOU genom att använda olika leverantörer av inramningar under de senaste åren. 2012-2013 anlidade landstinget bolaget för närmare ett hundratal inramningar. Inte en enda av dessa inramningar har fått några anmärkningar på det tekniska utförandet i all-

mänhet och inte på förseglingen på baksidan med växtlimsremсор i synnerhet. En granskning av de närmare hundra arbeten bolaget utförde till landstinget skulle visa att dessa är av högsta hantverksmässiga klass och helt i linje med rådande branschstandard, som inte utgör ett lagligt skäl för att utesluta bolaget som leverantör för konstinramningar. Landstinget har inte kompetens att bedöma inlämnade anbudsprov.

Det har förekommit personalfrånvaro på landstinget vid avbrytandebeslutet.

Landstinget anför i målet att på det inlämnade anbudsprovet pappersremsan inte låg intill mot ramen och att denna omständighet synes ostridig. I tilldelningsbeslutet den 1 april 2015 angavs istället följande. ”Pappersremsan är av rätt kvalitet, men ansluter inte tätt mot ram och bakpapp.”. Det är en väsentlig skillnad mot vad som nu anføres av landstinget i målet.

Landstinget har brutit mot regler i 6 kap. LOU. I 6 kap. 5 § LOU anges följande. Om en upphandlande myndighet väljer att hänvisa till tekniska specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud enbart på grund av att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, om anbudsgivaren i sitt anbud kan visa att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna. I 6 kap. 6 § LOU anges följande. Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med 3 § ange prestanda- eller funktionskrav, får den inte på grund av dessa krav förkasta ett anbud, om anbudsgivaren kan visa att anbudet överensstämmer med en nationell standard som överensstämmer med en europeisk standard, ett europeiskt tekniskt godkännande, en gemensam teknisk specifikation, en internationell standard, eller ett tekniskt referenssystem, som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan.

Det finns inga relevanta skäl att diskvalificera bolaget för bristande tekniskt utförande. Landstinget saknar kompetens alternativt kringgår medvetet regler i sin strävan att gynna alternativt utnyttja en enskild näringsidkare. Landstinget har brutit mot LOU genom att inte kunna bedöma, alternativt valt att ignorera, bolagets tekniska och yrkesmässiga kapacitet, 11 kap. 10 § LOU, samt yrkeskunnande, 11 kap. 13 § LOU. Landstinget har brutit i att bedöma bolaget som leverantör trots att kvalificeringskraven av leverantör i förfrågningsunderlaget (2.2.4) uppfyllts.

Landstinget bestrider bifall till bolagets ansökan. Till stöd för sin talan anför landstinget bl.a. följande.

Landstinget har inte brutit mot LOU eller dess grundläggande principer. Landstingets utvärdering av inkomna anbud har varit korrekt och har följt förfrågningsunderlagets uppställda förutsättningar och samtliga anbudsgivare har behandlats lika. Förfrågningsunderlaget har vidare varit tillräckligt tydligt och således uppfyllt kravet på öppenhet. Uppställda krav har varit proportionerliga.

Av förfrågningsunderlagets krav 3.1.1 följer att bakstycket ska monteras på visst sätt. Skall-kravet lyder:

Bakstycke: Som ytterligare stöd ska enklare kartong av silkboard monteras. Denna ska stiftas fast och förseglas med väv- eller pappersremsa mot ramlisten för att hindra smuts och damm att tränga in. Pappersremsan ska ligga intill så att inte någon luftspalt lämnas.

På det inlämnade anbudsprovet låg inte pappersremsan intill mot ramen. Denna omständighet synes ostridig i målet. Under sådana förhållanden saknas grund för rätten att ingripa mot upphandlingen eftersom så endast bör ske vid uppenbara fel i utvärderingen. Vid sidan av en upphandlande myndighets betydande frihet att utforma ett förfrågningsunderlag bör påminnas om att landstinget endast har begränsade möjligheter att vid utvärderingen frånga ett krav som uppställts i ett skall-krav. En upphandlande

myndighets möjlighet att godta en likvärdig lösning är inte tillämplig eftersom landstinget inte hänvisat till tekniska specifikationer. Vad gäller bolagets hänvisningar till 11 kap. LOU kan konstateras att dessa tar sikte på leverantörskvalificeringen och inte anbudskvalificeringen, vilka är två skilda moment. Orsaken till att bolaget inte kunnat kontrakteras är att dess anbud inte uppfyllt anbudskvalificeringen, varför 11 kap. LOU är ovidkommande.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten ska ta ställning till om det finns skäl att enligt LOU ingripa mot landstingets upphandling med anledning av vad bolaget anfört.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska en upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av likabehandlingsprincipen följer att anbud, som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Den upphandlande myndigheten får varken ändra eller frångå uppställda krav.

Landstinget har i målet uppställt följande skall-krav på offererad tjänst.

Bakstycke: Som ytterligare stöd ska enklare kartong av silkboard monteras. Denna ska stiftas fast och förseglas med väv- eller pappersremsa mot ramlisten för att hindra smuts och damm att tränga in. Pappersremsan ska ligga intill så att inte någon luftspalt lämnas.

När den upphandlande myndigheten närmare bestämmer föremålet för en upphandling har den stor frihet (RÅ 2010 ref. 78). Landstinget hade således rätt att uppställa kravet på bakstycke såsom gjordes i förfrågningsunderlaget.

Bolaget har inte i målet klargjort på vilket sätt landstinget skulle ha gjort en felaktig bedömning när det gäller den faktiska uppfyllnaden av skallkravet. Att bolaget uppfyller krav på teknisk och yrkesmässiga kapacitet påverkar inte bedömningen av anbudets kravuppfyllelse. Vidare aktualiseras inte bestämmelsen om likvärdiga lösningar i 6 kap. 5 § LOU eftersom landstinget inte ställt upp någon teknisk specifikation i LOU:s mening. Inte heller är 6 kap. 6 § LOU tillämplig, då bestämmelsen tar sikte på den situation då ett anbud överensstämmer med t.ex. en internationell standard och därför inte kan förkastas på grund av bristande uppfyllelse av en teknisk specifikation, som i enlighet med 6 kap. 3 § LOU angetts som prestanda- eller funktionskrav. Det saknas således skäl för förvaltningsrätten att ingripa i upphandlingen. Vad bolaget i övrigt anfört ändrar inte bedömningen. Bolagets ansökan ska därmed avslås.

Bolaget har i målet begärt att förvaltningsrätten ska kvalitetsgranska tidigare inramningar och jämföra med bolagets provinramning. Förvaltningsrätten ska dock inte inom ramen för nuvarande processordning bedriva undersökning på sätt som begärts. Härtill kan tilläggas att det inte heller är relevant för prövningen i målet vilken kvalitet tidigare inramningar håller, eftersom landstinget t.ex. vid tidigare bristande kvalitet skulle kunna ha anledning att i en upphandling skärpa kraven.

Bolagets yrkande att förvaltningsrätten ska kontrollera vem eller vilka som varit landstingets leverantör/ leverantörer fram till den aktuella upphandlingen och kvalitetsgranska utförda inramningar, genom att jämföra fem av

de inramningar som gjorts för landstinget det senaste året med bolagets provinramning, ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Leif Gäverth
lagman

Målet har handlagts av föredraganden Carl Martin Gölstam.

